

שם הקורס: מערכת הבריאות בישראל

תואר שני

480-2-1001

נקודות זכות: 3

ECTS:

שנה אקדמית: תשפ"ב

סמסטר: א'

שעות: 3 ש"ש

שפת הוראה: עברית

תואר: שני

אפיון הקורס: שנה ראשונה לתואר שני ,

קורס מתקדם

דיסציפלינה: מדיניות וניהול מערכות בריאות

מחלקה אחראית: מדיניות ניהול מערכות

בריאות

מפתח הצינונים: ציון מטרי, ציון עובר 65

שם המרצה: פרופ' אבישי גולדברג

פרטי קשר

טלפון במשרד: 086477302

דוא"ל: avishy@bgu.ac.il

הערכת הקורס: בסיומו של הקורס הסטודנטים

יעריכו את הקורס על מנת להסיק מסקנות

לטובת צרכי האוניברסיטה.

אישור הקורס: הקורס אושר על ידי ועדת

הוראה פקולטית עבור תשע"ט

תאריך עדכון אחרון: 4 אוגוסט 2021

מטרות הקורס: הקורס נועד להקנות ידע ומושגים בסיסיים על מערכת הבריאות במדינת ישראל .
דגש בהתפתחותה ההיסטורית, מרכיביה, תהליך קבלת החלטות במערכת: פוליטי? רפואי?, מוקדי
הכוח במערכת, ועדת "נתניהו" וחוק ביטוח בריאות ממלכתי כזרזי שינוי במערכת הבריאות בישראל.
ישראל בהשוואה לעולם.

נושאים מרכזיים:

בקורס יושמו דגשים על התפתחותה ההיסטורית של המערכת, תוך שימת דגש על ועדת "נתניהו"
וחוק ביטוח בריאות ממלכתי כזרזי שינוי עיקריים במערכת הבריאות . בקורס יוצגו הארגונים
העיקריים המעורבים בביטוח הבריאות ובאספקת שירותי בריאות (לרבות מערכי אספקת שירותי
החירום), וינתחו דרכי המימון של המערכת ודפוסי ההתחשבות שבה , תוך שימת דגש על תהליכי
קבלת החלטות ומוקדי הכוח במערכת. במסגרת הקורס גם יערכו השוואות עם מערכות בריאות
במספר מדינות נבחרות החברות בארגון ה OECD. במהלך הקורס תהייה גם התייחסות לסוגיות
אקטואליות המצויות על סדר היום של מערכת הבריאות בישראל.

יעדי הקורס:

תשומות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להכיר את מערכת הבריאות בישראל ודרכי פעולתה
2. להבין ולגבש עמדות לגבי סוגיות שונות העומדות על סדר היום של המערכת

תפוקות למידה:

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל/תוכל הסטודנט/ית:

1. להציג אבני דרך עיקריות בהתפתחותה ההיסטורית של מערכת הבריאות בישראל
2. להגדיר את המאפיינים של מערכת הבריאות בישראל כיום ואת תת-המערכות המרכיבות אותה
3. לדון בחקיקה ורגולציה הרלוונטית ובכללי היסוד העומדים בבסיס פעילותה של מערכת הבריאות בישראל
4. להגדיר את השחקנים העיקריים במערכת הבריאות ולנתח את מניעיהם ואת יחסי הגומלין ביניהם
5. לזהות סוגיות חברתיות וכלכליות המעסיקות את מערכת הבריאות ולדון בהן
6. לדון ולנתח מגמות ותחזיות בנושאים נבחרים הרלוונטים למערכת הבריאות ומקומה של בריאות ישראל בעולם .
7. ליישם עקרונות שנלמדו כבסיס לניתוח והערכת הישגים ואתגרים עיקריים של מערכת הבריאות

נהלי נוכחות: נוכחות חובה ב-80% מהשיעורים, סטודנט שלא נוכח ב-80% מהשיעורים לא יוכל לגשת למבחן.

אופן ההוראה: שיעורים פרונטליים, מצגות

הערכת הסטודנטים בקורס:

1. מטלה 1 – 30% מהציון הסופי
2. מבחן – 70% מהציון הסופי

הערכת הסטודנטים בקורס במצב קורונה :

1. מטלה 1 – 30% מהציון הסופי
2. מבחן בית – 70% מהציון הסופי

מטלות הקורס:

3 מטלות 1-4 משתתפים (מטלה מס 1) במסגרתם יש לכתוב חצי עמוד נייר עמדה – יוצג במפגש הראשון.
קריאות מהחומר הבבליאוגרפי ע"פ הפניית המרצה

תוכן הקורס/ מבנה הקורס

- מבוא – הצגת הקורס והכרות עם מערכת הבריאות, התפתחות היסטורית
  - הכרות עם משרד הבריאות.
  - אוכלוסייה, תחלואה, תמותה, תנועה טבעית – מושגים מרכזיים במערכת
  - הבריאות משמעותם והצגת נתונים.
  - שימוש בשירותי הבריאות, הוצאה לאומית לבריאות, קפיטציה.
  - כ"א במערכת הבריאות, משאבים במערכת הבריאות.
  - ועדת "נתניהו" וחוק ביטוח בריאות ממלכתי.
  - הכרות עם קופות החולים. רפואה אמבולטורית ומשמעותה במערכת הבריאות בישראל .
  - תקציב ומשמעותו במערכת הבריאות.
  - הפרטה במערכת הבריאות.
  - וועדות במערכת הבריאות ועדת אמוראי – מערכת הבריאות הציבורית לאן? ומהו מעמד הרופא בה?
  - השוואות בינלאומיות – מדינות OECD וישראל
  - סכום ומגמות עתידיות
- קריאת חובה:

- חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994, רשומות 1469, 26 ביוני 1994 .
- דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לבדיקת תפקודה ויעילותה של מערכת הבריאות בישראל, בראשות כב' השופטת שושנה נתניהו, דין וחשבון, כרך ראשון דעת הרוב, 1990.
- גבי בן-נון, יצחק ברלוביץ, מרדכי שני, **מערכת הבריאות בישראל**, - הוצאת עם עובד 2020, מהדורה שלישית.
- גבי בן נון, גור עופר (עורכים), **עשור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי**, המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות בריאות
- 25 שנים לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, הוצאת המכון הלאומי לחקר שירותי הבריאות ומדיניות הבריאות 2019
- יפורסם במהלך הקורס.

קריאת רשות:

- גרוס ר., ש. ברמלי-גריןברג, ור. מצליח דעת הציבור על רמת השירות ותפקוד מערכת הבריאות 2012, מאירס- גוינט מכון ברוקדייל.
- ח. דורון (עורך) מערכת הבריאות לאן, מחוק ביטוח בריאות שווייצי לאי שווייץ בבריאות, הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון, אוגוסט 2009.
- רפואה בין השורות, רופאים חברה תרבות ומה שביניהם, אסופת מאמרים, ההסתדרות הרפואית בישראל, ספטמבר 2009
- גבי בן נון, רחל מגנזי (עורכים), היבטים כלכליים וחברתיים של מערכת הבריאות בישראל, ספטמבר 2010
- פרסומי כנסי ים המלח של המכון הלאומי לחקר שירותי בריאות ומדיניות הבריאות – 1999- 2019
- דוחות משרד הבריאות על פי הכוונת המרצה

*כל חומרי ועזרי הלמידה יהיו זמינים לסטודנטים באתר הקורס/ בספרייה/ במחלקה/ במאגרי מידע אלקטרוניים הזמינים לסטודנטים באב"ג